

Tots els motius de
l'èxtasi

Hafez de Xiraz

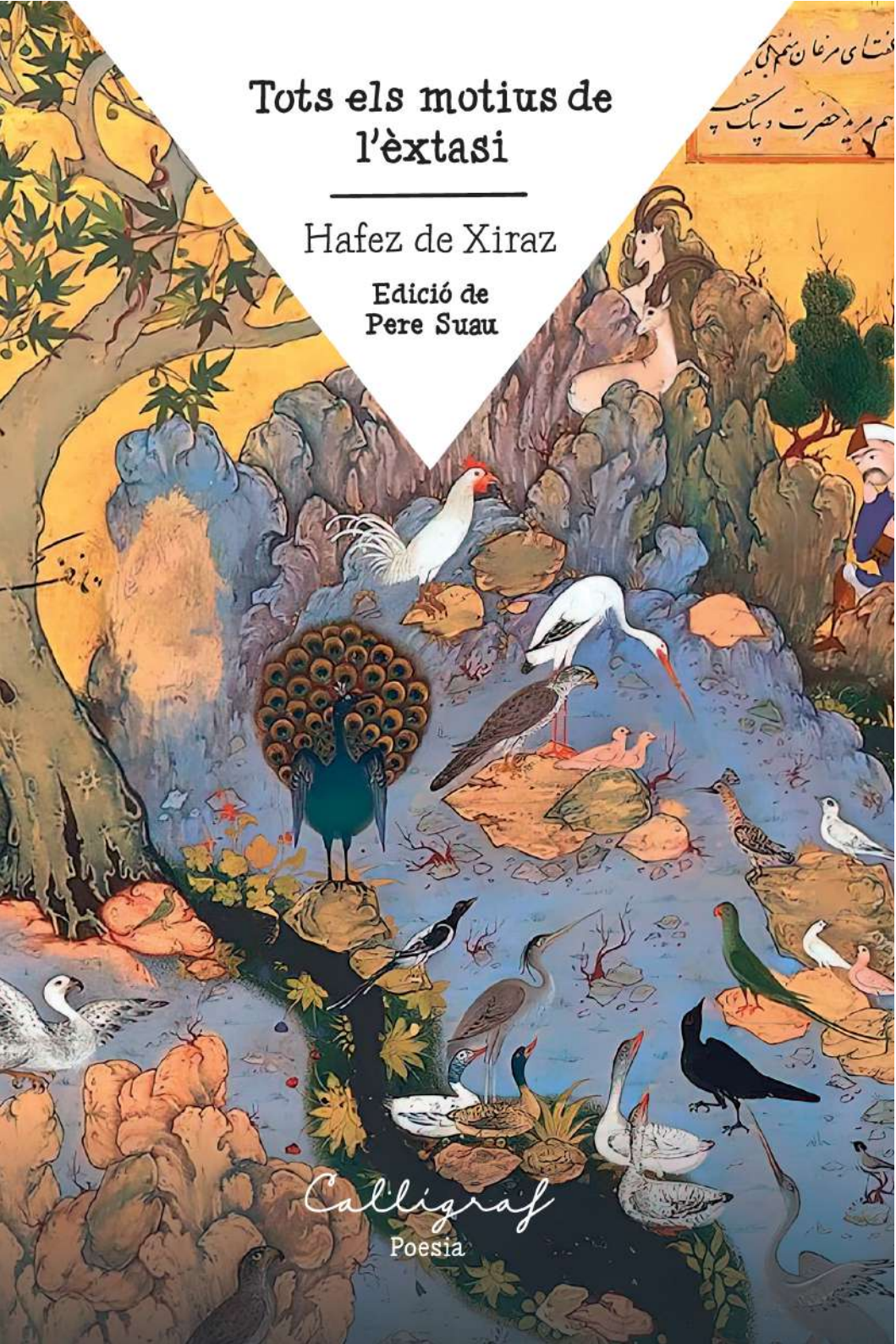
Edició de
Pere Suau

فتای مرغان نهمین
هم مرید حضرت دیک

Tots els motius de
l'èxtasi

Hafez de Xiraz

Edició de
Pere Suau

Calligraf
Poesia

Tots els motius de l'èxtasi

Hafez de Xiraz

Edició de Pere Suau

Edicions Cal·lígraf

Figueres, 2024

Primera edició — setembre de 2024

**La publicació d'aquesta obra
ha rebut el suport de l'ICEC****Publicació**

Edicions Cal·lígraf, SL

Monturiol, 2, 1r 1a

17600 Figueres

Tel. (0034) 615 261 764

www.edicionscalligraf.com

info@edicionscalligraf.com

© de la traducció

Pere Suau Palou

© del pròleg

Octavio Cortés Oliveras

Disseny i maquetació

Plàcid Busquets

Impressió

DC Plus, Serveis Editorials

ISBN

978-84-128299-7-6

Dipòsit legal

GI 1032-2024

Il·lustració de portada*El llenguatge dels ocells* (c. 1600),

Habiballah de Sava, Museu

Metropolità de Nova York

© d'aquesta edició

Edicions Cal·lígraf, SL

Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització per escrit dels titulars del copyright, la reproducció parcial o total d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, incloent-hi la reprografia i el tractament informàtic. Les infraccions d'aquests drets es troben sotmeses a les sancions establertes a les lleis.

A la memòria de Mateu Colom Ferrer

Taula

L'art suprem del Gazal	15
Octavio Cortés Oliveras	
Hafez o el tacte de la bellesa	19
Pere Suau Palou	
VERSIONS DE HAFEZ	
Pòrtic...	
Aquest tiberi	27
El vi...	
A mitjanit	31
Hafez andareja	32
El meu desig de besar-te	33
Sense un tassó de vi i un amant que dolcegi	34
En l'interim d'aquest runam	36
La verema	38
Si es marceix el roserar	39
La bellesa de l'amant...	
La teva bellesa	43
Els llavis del cor	44
A l'obrador del meu ull	45
Amor promès	47
Comparances	49
La juvenesa, el gaudi, el plaer...	
Endarrer del perfum	53
Dels meus ulls, en faig mar blava!	54
És aquest el meu parer	55

El foc, la candela...		Una copa de cristall	109
Un foc	59		
Pels teus cabells	61	Els ocells: el rossinyol, la tórtora, el puput...	
Xiraz...		El reflex de Déu	113
Cap a Xiraz acarrera't	65	El cant dels ocells	115
Veus el cel, allà dalt: desensostrem-lo!	66	El conhort, l'esperança...	
El cant...		En el soli de l'herba	119
Mira aquesta ambició meva, demesiada	71	No et cortrenquis	121
En el cor de l'espill	72	Allò que el vinater com un secret estotja	123
Com tu ja saps	73	L'amor...	
Els fidels del cor	74	En la copa que l'esmalt blaveja	127
Capalt, com una candela flamejant	76	El captaire	129
El palau del desig	77	Ebrietat	130
L'àngel que per Xiraz andareja	79	Entremirar-nos	131
Tots els motius de l'èxtasi	81	Els amics, la bona companyia, l'amistat...	
Vine cap a l'alegria	83	El secret ocult	135
La reina	85	La via, el sender, el camí...	
L'ombra de l'Amat	87	Oh tu, nord del meu cor!	139
El bucle, el rull, el tirabuixó...		Un desert silent	141
Diàleg	91	L'estranger	143
La perla...		La poncella de la rosa	144
A llevant del calze	95	El pacte	145
El jardí, el verger, les flors...		El camí ver	146
En clarejar	99	En recerca de la caravana	148
La rosa encruelida	101	Els falsos, els hipòcrites, l'adulació...	
L'espill, la copa, el veire...		Qui me'n retraurà alguna cosa?	151
De la mesquita a la taverna	105	En llostrejar, un rugit	152
La copa de Yamshid	107	Cap boll mai no amaces	154
		No demanis res a la ratapinyada	155

La puresa, la pobresa, la bondat, la riquesa vera...		Rebels malarecs	214
Els béns celats	159		
Cor que es dessagna	161	L'humor, la gràcia, la ironia...	
El dervix	162	Amor que senyoreja	219
El pidolaire rei	164	Sarraïns	221
Tot ha de finir	166		
La il·lusió	168	El cor, l'ofrena...	
Amb el segell dels seus llavis	169	Cor en ofrena	225
La preguera, l'oració...		El vent, les aromes...	
A la recerca de la trobada	178	Absència	229
		Vent aromat	231
La distància, el departiment, la llunyania...		El pas del temps...	
Enllagrimar-se	177	Què s'ha fet?	235
De mi llunyeja	178		
L'adeu més bell	180		
Aire, aire	182	Epíleg...	
D'una breu copa va desposseir-me	184	Em deslliur i, capalt, tot jo m'alzín	239
Hi ha un perquè	186		
El bell coper, la bella copera...			
La vera saviesa	189		
Una fràgil perla de rou	191		
La contarella de l'amor	193		
Lliurarà l'ànima	194		
Cant de la vinatera	196		
La música, l'arpa, el llaüt, la lira...			
En el jardí, una música	205		
Cada bri d'herba	207		
Els bohemis, els descamisats, la llibertat...			
El glop dels descamisats	211		
Molt millor	213		

L'art suprem del Gazal

L'obra de Khwaja Xams-al-Din Mohammad Hafez-e Xirazí, (1315 - 1390), més conegut pel seu sobrenom Hafez (el conservador), és universalment considerada com un dels cims de la poesia persa i, fins al dia d'avui, els seus poemes són cantats i celebrats com a part essencial d'un llegat literari que ha exercit la seva influència fins a la nostra època de manera ininterrompuda.

Es diu que de jove Hafez es va amarar de tota l'obra dels gegants de la poesia sufí que el varen precedir, com Saadi, Rumi i Attar, d'aquest darrer sembla que en va ser un dels seus més grans deixebles. Brollant de la profunda tradició dels «cercadors de la unitat» (tawhid), el seu estil es diferenciarà ben clarament de l'estil dels seus insignes predecessors. Enfront de la visió polièdrica de Saadi, que uneix certa visió pietosa de la moral quotidiana amb el refinament de les Odes o els Gazals, Hafez apostarà per un cultiu estricte de la lírica amorosa. S'allunyarà del càntic extàtic i torrencial de Rumi, de ressonàncies còsmiques, perquè l'equilibri dels versos de Hafez només sap d'intimitats i de malenconies. Finalment, heretarà d'Attar la seva suprema elegància sapiencial (Borges va dir del *Mantic Uttair* que era l'únic llibre estrictament universal), però reduirà el catàleg simbòlic de les imatges pròpies de la voluptuositat i l'enyorança dels amants.

És Hafez un poeta religiós? Aquesta pregunta val per al nostre autor, però val per a tota la tradició sufí, de la mateixa manera que a la tradició bíblica s'ha discutit el veritable caràcter del *Càntic dels Càntics*, poema profà que la tradició hebrea ha interpretat des de sempre com una al·legoria de la unió mística.

¿Què feim, doncs, d'uns poetes que, com Rumi, caracteritzen el savi com un rodamon, un beverri i un amant i que

reneguen una vegada i una altra de les normes socials religiosament inspirades? De quina manera la constant evocació del vi, prohibit en el món islàmic, pot servir de base per a pràctiques ascètiques i penitencials?

En aquest mateix sentit, en la poesia (que no en la prosa) del nostre Sant Joan de la Creu l'ambigüitat és justament la clau d'obertura de totes les ressonàncies simbòliques, que no s'acaben en una única interpretació «correcta» i doctrinalment ortodoxa. Igualment, a l'obra de Hafez el món de la pràctica pietosa és un llunyà ressò que acompanya, d'enfora, les desventures del poeta en un escenari de llàgrimes, calzes, xiprers, roserars i coloms encisats. No hi ha explicació ni se'ns ofereix una possible descodificació sistemàtica, que permetria una «traducció» dels versos a termes religiosos acceptables. Això sí, cal recordar que l'origen primer dels ordres sufís, al voltant del segon segle de l'Hègira, sempre es va moure en paral·lel a una reinterpretació gnòstica de la figura de Mahoma com a Home Primordial (un ens lumínic no gaire diferent de l'Adam Kadmon dels cabalistes), un mitjancer en la visió i en la saviesa i una seu en la trobada unitiva, i que sembla remetre's a nocions teosòfiques perses preislàmiques, pròpies d'autors com Sohrawardi, Kobra o Râzi.

El peculiaríssim sentit de serenitat i harmonia dels poemes de Hafez beu tant d'aquesta ambigüitat temàtica com del seu ús de l'estrofa anomenada Gazal, que té en la poesia persa una importància potser anàloga a la del sonet a la tradició europea. Es tracta d'una estructura rítmica, en la qual no necessàriament es pot establir una coherència lògica mínima. Quan aquest caràcter abrupte, en el qual el significat sembla perdre's entre els buits del poema, ve perfectament balancejat per la musicalitat i l'elegància suprema de l'execució, ens trobam davant d'una orfebreria poètica de valor inigualat.

¿Hi ha teologia en aquest món de nenúfars aquietats, geometries de lluna, abrinats xiprers, rulls delicats i veires que

vessen un vi que flameja? El veritable mèrit de Hafez no és haver superat el que és religiós, sinó haver-lo ressituat; així, el temple és l'abraçada dels amants, el minaret és la veu de la delícia i la seva rendició, i la salvació és la trobada amb els llavis de l'amant o l'amada enyorada. Si l'ontologia d'un Ibn-Arabi s'acostava a un panteisme herètic, la poesia de Hafez planteja un panteisme poètic en què la mera designació dels elements de l'escena amorosa rep un tractament especial a causa de les Perfeccions Divines. Aquesta ambigüitat poètica, que no acaba de resoldre's mai del tot, és l'essència d'aquest dolç *stil nuovo* propi de la poesia sufí de Hafez que no es troba en l'elevació i la dissolució, sinó en la màxima concreció del contacte amorós, és a dir, *ibi Deus est*.

La devoció popular per la poesia de Hafez a la seva terra natal recull, de manera natural i efectiva, totes aquestes nocions per copsar l'ensenyament bàsic del seu món poètic: si el discurs sobre Déu és el lloc en el qual el savi troba la seva orientació i si en l'amor diví no hi ha res més que delícia i consumació, s'entén que la millor forma de teologia ha de ser necessàriament la poesia amorosa. Des d'aquest punt de vista, per exemple, s'ha parlat de «sufisme cristià» en referència a *l'Amic i l'Amat* lul·lià; ara bé, més enllà de segles i de diferents cultures, l'impacte de la troballa ha seguit donant fruits com el *Diwan* de García Lorca, l'anarquisme voluptuós d'un Hakim Bey o la mística narrativa d'un Idries Shah.

L'esforç de Pere Suau per oferir-nos, per primera vegada, unes versions catalanes dels Gazals, segueix el camí de les seves brillants versions dels *Himnes Òrfics* publicades el 2022 per Edicions Cal·lígraf, és a dir, reservar un espai en la nostra llengua a determinades veus originàries, poèticament fundacionals, al voltant de les quals s'ha ramificat tota la nostra tradició. El lector s'hi pot abandonar amb tota confiança. Aquest és un terreny fora del perill de les modes i de les falses rebel·lies. Entram en el jardí privat de la lluna i dels seus amants, en el

verger de la copa i del lliri, parlam un idioma universal que és l'idioma de la gràcia dels pètals de la rosa primordial; una rosa que encara res no ha pogut collvinclar-la. Com a font de lluïssors màgiques, els poemes de Hafez no desvetllen un missatge clar, ni una doctrina mística o profana. El que el lector obtindrà, en capbussar-s'hi, és un sentit d'il·luminació profundament autèntic, en el qual el plaer i la santedat ja no són distingibles. Ens acaram amb les dues meravelloses cares d'una moneda única: el petó de l'Estimat en els llavis d'aquells que s'estimen.

OCTAVIO CORTÉS OLIVERAS

Hafez o el tacte de la bellesa

En el pròleg justificatiu de les versions dels *Himnes Òrfics*, que ja va publicar Edicions Cal·lígraf l'any 2022, comentava que el fet de versionar uns textos d'una altra llengua havia estat per a mi una experiència bella, fulgent i sempre inspiradora. A més, en aquell pròleg, citava el bell poema de Kavafis titulat «Segona Odissea» en què Ulisses, després de retornar a la seva pàtria, avorrit de la vida quotidiana i de la plàcida monotonia, decideix, anhelós de nous viatges, marxar de l'aspra Ítaca. Novament enmig de l'escumós onatge, cofoi, contempla com s'esborra la fesomia de la seva illa i sent una altra vegada que la vida palpita. Els versos finals d'aquest bell poema diuen així: «Va sentir que era viu de bell nou, que / acomiadava els enutjosos lligams / de coses conegudes i familiars. / I el seu cor aventurer / es delectava fredament, buit d'amor.» Feia referència a aquests bells versos, perquè deixava la porta oberta a la possibilitat d'emprendre noves travessies en l'àmbit de la versió de textos d'altres llengües, per la qual cosa acabava el pròleg amb aquests mots: «És a dir, qui sap si ens queden encara belles senderes per recórrer? Us puc assegurar que el cor aventurer, curull d'amor, encara batega.»

Doncs bé, un altre cop, sense cap tipus de previsió ni cap pla traçat, l'atzar va posar davant el cor aventurer una nova ruta que podia ser recorreguda. Una altra vegada semblava que la història es repetia. Un altre cop l'amic Octavio Cortés em parlava d'un poeta que jo desconeixia, Hafez de Xiraz. Un altre cop volia llegir-lo en català i no en trobava cap versió disponible. Un altre cop el cor palpitava de nou, encès amb la possibilitat de versionar al català els meravellosos versos d'aquest escriptor persa del segle XIV, considerat a Iran com el seu gran poeta nacional. Fins a tal punt, el poble iranià adora

la poesia de Hafez que els seus versos són entesos com oracles en els quals la gent d'aquell país cerca senyes amb què poder preveure el seu futur. En aquest sentit, la tomba de Hafez, a Xiraz, és un lloc de pelegrinatge obligat i s'ha convertit en un dels espais més famosos i visitats de tot Iran. Aquestes dues afirmacions anteriors, el que ens corroboren és la profunda presència que té entre el poble iranià la poesia sufi i en especial la poesia de Hafez, un poeta simplement imprescindible. La consciència i l'imaginari de tot un país està, en bona part, construït a partir de la bellesa, la sensualitat i el misticisme de tota la imatgeria d'aquest gran poeta persa.

En poques paraules, la travessia havia començat de bell nou i la mar mirallejava davant els meus ulls, una altra vegada, amb tota la seva bellesa, però també amb tot el seu misteri. El port de sortida quedava darrere; al davant una immensitat majestuosa que calia recórrer.

Tal vegada aquest seria el moment i el lloc de la singladura per justificar perquè algú com jo, que desconeix per complet la llengua farsí, s'atraveix a versionar aquests poemes. En el fons, aquesta justificació repetiria punt per punt el que ja explicava en el pròleg dels *Himnes Òrfics* que ja he esmentat més amunt. El resum és molt senzill i la justificació parteix molt més del cor que de la pensa. Els companys de viatge són els mateixos que aquella vegada primera, és a dir, la passió, l'enlluernament i la devoció per uns textos, en aquest cas els poemes de Hafez de Xiraz, l'amor i la submissa dedicació a la meua llengua, és a dir, el català, i, finalment, la llibertat creativa per, des de la profunda estimació per aquests poemes, sentir que la veu de Hafez podia ressonar també en la bellesa i riquesa del nostre idioma.

A partir d'aquestes premisses, la meua labor és un tema de temps i de dedicació a uns poemes que per a mi són joies de saviesa i de lirisme. El resultat final són aquestes versions que oferim als lectors i a les lectores i que volen ser, per damunt de

tot, un homenatge a una de les veus poètiques més suggerents i duradores de la història de la literatura.

Permeteu-me ara, que intenti explicar molt breument qui és aquest Hafez i per quines raons us en recoman entusiàsticament la lectura.

Hafez és, per damunt de tot, el tacte de la bellesa, passar la mà per la seda lírica del món i sentir que algú misteriosament t'acarona la pell i t'acarona també tots els racons de l'ànima. El que destacaria d'aquesta poesia, tan suggerent i a la vegada misteriosa, és la capacitat que té el nostre poeta de construir els seus poemes amb tot un conjunt d'elements i imatges que es van repetint i que, entrelaçats entre si, aboquen el lector o l'oient a un món d'una delicadesa, d'una sensualitat i d'un misticisme difícilment igualables.

En aquest sentit, elements com el vi, la rosa, el vent, la vinatera, la taverna, el puput, el cérvol, la candela, la copa, l'amant, el rossinyol, el verger, el cor, el tirabuixó, les aromes, l'amada, el xiprer o la perla són algunes de les imatges que apareixen i desapareixen al llarg dels poemes de Hafez i que, en la seva juxtaposició gairebé sempre anàrquica, irradien una senzillesa i una complexitat encisadores, i evoquen una riquesa de matisos i un misteri vorers d'allò més inefable.

Si bé és cert que el vi és probablement l'element més repetit en aquest tiberi poètic, més cert és encara que cap imatge sol imposar-se sobre les altres.

Tot el contrari!

Sense un lògica, i aquí rau la gràcia i la meravella de Hafez, les imatges se superposen, s'empelten, s'embessonen o s'agermanen entre si, per, així, avidar-se unes amb les altres, o per esborrar-se subtilment, com també s'esborra, en l'arena, la fugissera petja d'un ocell a les mans salobres de les ones.

El vent s'enrulla en el tirabuixó de l'amada, l'amada contempla en el verger la bellesa de la rosa i sent l'enyor d'uns llavis, com un enamorat que, en l'alba, espera el cant d'un rossinyol

que llunyeja. Una copa de vi flameja. Una candela cerca les flames alígeres d'una papallona. Un xiprer s'encimbella. Una perla miralleja. Tot fa olor de veritat i de bellesa. Tot és tan escàpol com una brisa que descambuixa lleument el darrer lliri d'un jardí secret. Un cérvol isard ens travessa l'ànima. L'amor té set de llavis, els llavis tenen set de vi, el vi cerca un bes i una copa on abocar-se.

En la via d'aquesta bellesa, els pelegrins errívols s'ensenderen. Són poques les fites que poden trobar en aquest camí: la preguera, el cant, la saviesa vertadera, la pobresa més pura, la candela de l'amor, un cor que batega a la vora d'un penya-segat de rosella...

Els hipòcrites i els falsos hi són desemascarats tothora.

Hafez, com un ocell canor, mig amagat entre les branques dels seus versos, en aquesta via, nit i dia, refila i refila. I Hafez, vinater últim de tanta bellesa, ens aboca a la copa dels seus poemes tots els motius de l'Amor i tots els motius de l'èxtasi!!!!

PERE SUAUA PALOU

Pòrtic...

En aquest banquet, qui no vulgui assadollar-s'hi...

Aquest tiberi

*El joc on enamorar-se, la juvenesa, el vi que vermelleja,
conversejar a cau d'orella,*

l'amic amb qui un sempre s'avinença, aquest beure continu que mai
no t'associa;

la vinatera de boca ensucrada, aquell que canta amb mots emmelats,
el company que mai per dolentia maleja, el camarada de fama mai
no maculada,

aquell que en veure l'aigua de la vida,
només per sa gràcia i puritat voldria cobejar-la,
aquell que tots els cors saqueja i que, per la seva bonhomia i bellor,
fa que la lluna plena, a vessar de gelosia, flamegi;
el claustre on amb el tiberi ens adelitam talment palau emparadisat,
tot allò que el verger recingla, com espill, també, de l'edènica
fesomia;

els amatents i educats servents, ben assetiats i afilerats,
parant esment dels bons amics,
aquells que, amb avidesa en el secret senyoregen, els deliciats
estimadors;

aquest vi carminat, amarg i gustós, assuavit i sedós,
com la pell carmesina de l'amada, intens com un pur batec de robí;
la gràcia de la vinatera que l'espasa desembeina i la raó desendreça,
el rull de l'Amada on el cor acabarà entrampant-se;
l'expert en bendir, com Hafez, d'eufònics mots que dolcegen,
el després, com Hachi Gavam, que fa que el món sencer claregi
alhora.

En aquesta orgia, qui refusi d'acollar-s'hi, no podrà mai més gaudir
d'alegrança;

en aquest banquet, qui no vulgui assadollar-s'hi,
que la vida ja per sempre més li sigui privada.

El vi...

*¿Qui parava esment, tanmateix, si d'un vi novell
bevia o d'un altre d'aquells, que tant raregen, però
de gust tan emparadisat?*

A mitjanit

S'enrinxolava el vent en els seus cabells

i la suor, a ell, enriallat i ebri, tot l'emperlava;
 espitregat i amb la camisa esqueixada,
 cantussejant una oda i amb la copa a la mà,
 amb ulls abrivats i llavis irònics, a mitjanit,
 va venir, vorer meu, a mig allitar-se.

A cau d'orella, els seus mots, per a mi, un xic entristits, dolcejaven
 i va dir-me:

Amor meu, despacient, tens son encara?

Ai, si a l'amador, en el cor de la nit, li fan ofrena d'un vi tan i tan
 gustós: el vi angelicàrà o, fins i tot, l'amor s'atrevirà a paganitzar-lo.

Absenta't d'aquí, devot,
 i no malparlis de tots aquells que de la vinassa també s'embeuen.
 Altre do, en néixer, no els fou concedit.

Amb tot el que ell adollà a la nostra copa, nosaltres també ens
 envinàrem.

¿Qui parava esment, tanmateix, si d'un vi novell bevia
 o d'un altre d'aquells, que tant raregen, però de gust tan emparadisat?

Com bé sap Hafez, quantes recances el vi que tostemps rialleja ha
 ametat,

així com també els rulls de l'estimat, els llavis, els ensucren,
 un rulls que, amb llurs dolços lligams, al cor tothora s'entrellacen.

Hafez andareja

Qui me la recordarà aquella que, de mi, un jorn va departir-se?

Tot allò que amb l'airina arriba,
amb l'airina mateixa, cap un altre lloc, ara ja s'envola.

Que aquest dolor teu, massa envellit, Hafez,
amb el vi novell pugui, a la fi, condormir-se.
Només amb els llavis regalimosos de vi
i amb el cor tan envinat que revessegui, bé ho saps, Hafez,
la felicitat podràs atènyer.

Que fàcil fou per a ella,
després que els nostres besars embessonàssim,
sense cap motiu, descordar-los.
Per aquesta raó, al senyoriu del dolor,
m'hi he avesat, tostemp, a tenir el meu hostatge.
Cap remei ja no cerc per aquesta estaria que massa llargueja.

No pretenguis que per tu el vent es descamini
encara que bufi segons el que tu deleges.

Encara que sembli que a tu t'ha elegit la sort per favorejar-te,
del que és el teu camí no et foraviis.

No facis les preguntes *com* i *per què*
i aprèn que el bell misteri de les coses mai no contesta.

L'esclau fidel viu encegat
quan acompleix el que el seu amo delera.

Qui t'ha dit que, en els pensaments de Hafez, encara tu hi
habites?
Oh, estimada meva, t'han falsejat molt
per qui, encaboriat i envinat, ara, de bell nou, Hafez andareja.

El meu desig de besar-te

Encara no s'ha desesperançat el meu desig de besar-te.

Aquest anhel perviu tothora i, a mi, cada dia m'infanta i em
fa renéixer.

En la nit flairosa dels teus cabells, el meu cor va descaminar-se.

Si aquest amor meu es mustia,
no seré jo qui acabaré marcint-me?

Un dia, aquella que a mi m'estima va dolcejar el meu nom
en el vi dels seus llavis
i jo vaig creure que del vas de la vida tots els plaers
adeliciats per a mi rajaven.

La copa de la teva boca ha vessat
un vi que flameja en el vas de la meva i cada bes és com
una alimara vinosa.

Tant se val! Aboca-me'l, aquest vi,
encara que en aquest veire hagi d'ofegar-m'hi.

Sempre, entre aquells que tenen la saviesa de l'amor, com
un extern andareig.

Un dia tu em digueres:
*Deixa que a mes mans faci niu la teva vida i així podré
apaivagar-la.*

I a les teves mans vaig desar-la.
La pau, però, no ha arribat i els cors encara guerregen.

Sense un tassó de vi i un amant que dolcegi

Aveïnat tothora de la rosa,

amb la copa sobreixent d'un vi que vermelleja,
i mai no vivint desullat d'aquell que m'estima.
Si així, entre el sol que matineja i la lluna envesprida,
poguéssent lentament un dia escolar-se,
fins i tot, el rei de l'univers sota el meu jou esclavitzat
s'agemoliria.

Tot el que escolt només està pendent
dels sons aflautats i de la música arpada.
Els meus ulls cerquen només la vermella germanor dels
seus llavis
i el tremolor irisat de la copa que dansa.

Segons la nostra creença,
embeure's de vi el cos i l'ànima sencera és lícit i no empecada.
El que és il·lícit, xiprer floríger, és, sense ton rostre caraalegre,
envinar-se.

Aquesta nit ens acollarem junts per fer bevenda:
no porteu candeles perquè la lluisor de la seva cara,
com lluna plena, tot ha d'enllumenar-ho.

El sucre, fins i tot, va empegueir-se,
de tant com dolcejaven els seus llavis:
i els seus besos, ensucrats i mai engelabrits, a mi tothora
m'assadollen.

Cap estança no algaliu per a nosaltres, si ell i jo junts estam,
cap present pot ser més plaent per a l'olfacte
que l'aroma dels seus cabells aromosos.

Mentre el meu cor estotgi, com un tresor,
aquesta tristesa de la qual ell és la causa que l'esperit
m'adolora;
mentre això passi,
serà casa meua un racó de la taverna on embriagar-me.

Siguem beguders del vi, rodavons, tothora amb ulls de calabre!
Qui, però, en aquesta ciutat amb aquest avés nostre no obra?
Per mor d'això, exculpau-vos i, davant l'algotzir,
no malparleu de com us capteniu.
Mentre amb ell enraoneu, amorrat al vi tothora,
farà com si volgués escoltar-vos.

Hafez, a cap lloc no t'assetiïs ni un instant
sense un tassó de vi i un amant que dolcegi.
És el jorn de la rosa i del jaramí,
i de festejar el sagrat dejuni, a la fi, també és el dia.

En l'interim d'aquest runam

Què són el vi i el gaudi mai desamagat?

Què són? Treball sense sojorn.

Encara que aquest cel massa s'eventi

i que aquesta mar, encrestada, massa muntanyegi,
nosaltres, de la casta dels descamisats, som i serem.

Desnua la baga del cor, i de tot el firmament, fins i tot,
podràs desmemoriar-te!

Aquest nus, però, no serà l'enginyer més aciençat qui podrà
desllaçar-lo.

No et meravellis si el temps avui cap aquí giravolta
i demà son destí caragira i cap allà deçà a giragonsar
comença.

No oblidis que aquesta roda mils i mils i mils de contarelles
podria narrar-te.

Aquest búcar, amb devoció, empoma'l:

del cap de Yamshid, Bahman i Gobad l'afaiçonaren.

Qui sap cap on Kavus i Key s'aviaren?

El soli reial de Yamshid, qui sap cap on el vent va collportar-lo?

Contempla com, per mor dels llavis de Shirin, floreja una
tulipa

en la contrada on el cos de Farhad, soterrat i tot enzelat de desfici,
allà arrela.

Potser que la tulipa ja apercebia la infidelitat del nostre temps
perquè, d'ençà que brotonà, el veire que vineja ella sostenia.

Vine, compareix i amb el cor i els llavis envinats,
puguem, a la fi, una estona enrunar-nos

i, en l'interim d'aquest runam, tal vegada,
molts béns trobarem i amb les nostres mans podrem tots
atresorar-los.

Andarejar pel món no m'ho permenten:
els meus ulls només poden ser peixos del riu Roknabad
i fulles espargides en el vent de Mosala.

El cor enriallat, a la corda del goig fou capfermat.
La pandereta i l'arpa, amb veus embessonades,
et conviden, amb el vi més pur, a embriagra-te:
No les contravenguis!

¿Per què t'atreveixes a retreure'm que, els meus llavis,
de la copa de vi no vulgui mai desacostar-los,
si amb ningú de més pur mai no he pogut amigar-me?

Les penes que el teu cor apesaren, Hafez, arriben fins on
arriben.

Que el mal d'ull d'aquest temps no pugui mai, els ulls dels
enamorats, fitar-los!

La verema***Una altra vegada, en la copa de vi,***

puc ser tan sols el dolç vi i la bella copa que sempre dolceja.
 Un altre cop, en mi, el vi senyoreja;
 i no és el senyor del glavi agusat
 sinó de la carícia assuavida.

Beneït sigui aquest vi fins a mil vegades!
 El seu rostre vermellejant,
 amb tots els colors de l'alegrança, la meva fesomia enrojola.
 Beneïda sigui la mà que en temps de verema l'emperlada
 vinya raïma.
 Beneït el peu que mai no defallirà de trepitjar la raïmada
 abundosa!

El Destí ditejà al meu front la paraula *Amor*,
 amb unes lletres que res no ha de poder esborrar-les.

Si de saviesa goses parlar,
 de saberut mai no facis i amb mots frívols no vanegis.

Aristòtil, a l'hora en punt, com un que almoïna,
 la seva ànima, tanmateix, haurà de lliurar-la.

La teva vida, en aquest món, no la malbaratis.
 Un dia no hi seràs i aquells altres, en l'oblit, et silenciaran.
 Com a molt, de tu, per damunt damunt, algú dirà: «Ja és mort.»

D'aquell vi que és el més pur, si en beus com fa Hafez,
 amb la colla dels bons beguders podràs arraïmar-te
 i així, en la copa de l'Eternitat,
 podràs amb l'Únic ja per sempre envinar-te.

Si es marceix el roserar***Oh vinatera, entaula a la nostra vora***

la dolça juvenesa que de tot s'enrialla.
 I en haver-nos servit aquesta copa,
 ja pots, per a nosaltres,
 abocar-ne una altra, d'aquest vi que tant vermelleja.

Deixa'ns el càntir a sobre de la taula!
 ¿Quina altra metgia hi ha i quin millor remeier,
 per al mal d'amor que a tots ens acora?
 Aquest beuratge guareix el jove i el jai saneja.

No t'emmigranyis gens amb el temps que s'enfuig.
 Ni remuguis, ni gemeguis!
 Tans sols, sense cap queixa,
 deixa que la Roda del Destí segueixi giravoltant, com ho ha
 fet sempre!
 Ets tot sol.
 Tens aquesta pau i tens aquest llaüt:
 polsa'l només per al goig de la teva oïda!

Quin fastig aquesta discreció dels judiciosos,
 ja és ben hora que els enjovis amb la collera de l'embriaguesa!

Aquesta rosa es marceix;
 amb el teu dolor, però, el seu no acresquis:
 amb cor festós dona-li l'últim arreveure
 i amb una copa d'aquell dolç vi,
 que també com les roses vermelleja,
 per a ella, joiosament brufa.